

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

* หมายเหตุมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่ 9 ฉบับที่ 16 เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2556

<http://www.pcd.go.th>

การเฝ้าระวังและติดตาม สถานการณ์หมอกควันภาคใต้

- ยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
- คพ.ห้องปัญหา “คุณภาพอากาศในอาคาร” เตรียมหาแนวทางการจัดการ
- ถอดบทเรียนปัญหาหมอกควันภาคเหนือ เตรียมรับมือสถานการณ์ปี 57

หมายเหตุมลพิษ ฉบับที่ 16 เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ได้นำบทสรุปการถอดบทเรียน ถอดบทเรียนปัญหาหมอกควันภาคเหนือเตรียมรับมือสถานการณ์ปี 57 ที่ได้ระดมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือเข้าร่วมให้ข้อคิดเห็นและแลกเปลี่ยน รวมทั้งสถานการณ์ประเด็นร้อนที่ฟังผ่านพันกับสถานการณ์หมอกควันภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟประเทศอินโดนีเซียมาแล้วสู่กันฟัง และนำเสนอคอลัมน์ใหม่ “มุขกฎหมาย” ที่อธิบายถึงกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและภาคประชาชน โดยกรมควบคุมมลพิษจะนำเสนอในจดหมายข่าวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความเคลื่อนไหวในแวดวงสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์แก่ทุกภาคส่วน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายวรศาสน์ อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสาวชिरา แสงศรี	เลขาธิการกรม

บรรณาธิการ

นายนิชร คงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวจุฬามาศ เอี่ยมสระศรี

กองบรรณาธิการ

นางสาวนภัส บัวสรวง นางสาวพันธน์สัณห์ พงษ์ขวัญ นายบัญชาการ วินัยพานิช นายสรารุช นาแรมงาม นางสินีนาง ปรีชามาศย์ นางสาวศิวพร รังสิยานนท์ นางนิภาภรณ์ ใจแสน นางสาวรุ่งสุดา ตันทวีวงศ์ นางสาวศศิธร ประภาณี นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ นายวัชรระ พันธุ์ราวีกิจ นางสาวอัญชลี คงสมบุญรณ์ นางสาวกานต์สินี ดวงดี นางสาวลัคณา จุลแสง นายชัย ปทุมานุสรณ์ นายถิรชิวิน บุญมี นายสุทธิกานต์ สาระบุตร นางสาวบรรจง ประภาณานันท์ นางสาวศิริพร วงศ์สามารถ นายภราดา จันทรทิพย์

ปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่ส่งผลกระทบต่อภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยมีสาเหตุหลักมาจากไฟป่าและการเผาพื้นที่เพื่อทำการเกษตรที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากบนเกาะสุมาตราและเกาะบอร์เนียว ประเทศอินโดนีเซียทำให้เกิดไฟไหม้ในพื้นที่พรุติดต่อกันเป็นพื้นที่กว้าง เกิดการคุกรุ่นของไฟยากแก่การดับ และเกิดกลุ่มควันหนาที่กระจายไปในบรรยากาศ ประกอบกับเป็นช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ หมอกควันดังกล่าวจึงถูกพัดพาเข้าสู่ประเทศตอนบนของเกาะสุมาตราและเกาะบอร์เนียวได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย และภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยเป็นประจำทุกปี มากบ้างน้อยบ้างตามแต่สภาพความแห้งแล้ง ปริมาณน้ำฝน และปริมาณการเผาพื้นที่เพื่อทำการเกษตรในประเทศอินโดนีเซีย

ความคืบหน้าการเฝ้าระวังและติดตาม สถานการณ์หมอกควันภาคใต้

ในปี 2556 นี้เกิดการเผาป่าและพื้นที่เกษตรบริเวณตอนกลางของเกาะสุมาตราเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายน เกิดหมอกควันปกคลุมหนาแน่น อธิปไตยของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้ควันถูกพัดไปยังช่องแคบมะละกา ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย และทะเลจีนใต้ ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองในประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซียเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพมากในสัปดาห์ที่ผ่านมา (วันที่ 20 - 23 มิถุนายน) ในขณะเดียวกันหมอกควันที่กระจายปกคลุมทางทะเลจีนใต้ก็ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยด้านจังหวัดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย โดยจังหวัดที่ได้รับผลกระทบมากคือจังหวัดนราธิวาส ทำให้ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM_{10}) เพิ่มจากเดิมที่มีค่าไม่เกิน 40 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ดีตลอดมา จนถึงระดับสูงสุด 129 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2556 ซึ่งสูงเกินมาตรฐานและอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

อย่างไรก็ตาม จากการที่มีฝนตกทั้งในพื้นที่ไฟไหม้บริเวณตอนกลางของเกาะสุมาตรา และหลายจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างรวมทั้งจังหวัดนราธิวาส ทำให้ปริมาณหมอกควันเริ่มลดลงในวันที่ 26 มิถุนายน โดยปริมาณ PM_{10} ในจังหวัดนราธิวาส ลดลงเหลือ 80 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และในวันที่ 27 มิถุนายน PM_{10} ในจังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส มีค่าเท่ากับ 49 37 และ 29 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ คุณภาพอากาศในทุกสถานีของภาคใต้กลับเข้าสู่ระดับปกติ โดย คพ. ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. รายงานสถานการณ์หมอกควันภาคใต้สู่สาธารณะ โดยให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) เป็นหน่วยงานหลักในการรายงานฯ ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน (www.reo16.mnre.go.th) เป็นประจำทุกวัน (ก่อนเวลา 12.00 น.) จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายลง และให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในระดับจังหวัดในการรายงานสถานการณ์หมอกควันให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และเครือข่ายในพื้นที่ และเป็นผู้ประสานงานเพื่อดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในจังหวัดของตนเอง

2. จัดส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ลงภาคใต้ จำนวน 2 คัน เพื่อตรวจวัดในจังหวัดสตูลซึ่งยังไม่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบถาวร โดยจะเริ่มตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน และเตรียมพร้อมไว้ที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 สำหรับจังหวัดอื่นๆ หากมีความจำเป็น

3. ส่งข้อมูลคุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้ให้แก่รองนายกรัฐมนตรี (นายปลอดประสพ สุรัสวดี) เป็นประจำทุกวันก่อน 10.00 น. เพื่อใช้ประกอบการสั่งการบูรณาการระหว่างกระทรวงเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉิน

4. ประสานความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน

4.1 ส่งข้อมูลผลกระทบจากปัญหาหมอกควันข้ามแดนให้แก่กระทรวงการต่างประเทศ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการประชุมและการเจรจาหรือหยิบยกขึ้นหารือระหว่างการประชุม เพื่อให้ประเทศอินโดนีเซียทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและขอความร่วมมือในการป้องกันและลดการเผา เช่น การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 46 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2556 ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ฯลฯ

4.2 ประเทศสมาชิกอาเซียนตอนล่าง ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และไทย เห็นชอบให้มีการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศ เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ 15 (15th TWG&MSC) เพื่อหารือเร่งด่วนถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหมอกควันข้ามแดนขึ้นอีกตลอดหน้าแล้งจนถึงเดือนกันยายน 2556 โดยมีกำหนดการประชุมในระหว่างวันที่ 16 - 17 กรกฎาคม 2556 ณ ประเทศมาเลเซีย

5. ประสานการดำเนินงานร่วมกับกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการป้องกันมิให้เกิดไฟไหม้ป่าพรุในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อลดแหล่งกำเนิดมลพิษหมอกควันในประเทศ

สำหรับการคาดการณ์แนวโน้มของปัญหาหมอกควันข้ามแดน ปี 2556 ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยอาจได้รับผลกระทบจากหมอกควันข้ามแดนในลักษณะเป็นครั้งคราว ในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าหน้าแล้งของประเทศอินโดนีเซียจะยาวนานถึงต้นเดือนตุลาคม โดยในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2556 ปริมาณน้ำฝนในบริเวณตอนบนและตอนกลางของเกาะสุมาตราจะต่ำกว่าปกติเล็กน้อย ดังนั้น หากภาวะแห้งแล้งเกิดติดต่อกันเป็นสัปดาห์โดยไม่มีฝนตก จะเป็นปัจจัยให้เกิดการเผาป่าและพื้นที่เกษตร เมื่อประกอบกับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดพาหมอกควันเข้าสู่ประเทศตอนบนของเกาะสุมาตรา รวมถึงภาคใต้ของประเทศไทยด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคอาเซียน จะทำให้การเผาพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรในประเทศอินโดนีเซีย และโอกาสการเกิดไฟไหม้ป่าพรุในประเทศไทยลดลง ผลกระทบจากปัญหาหมอกควันที่ประเทศไทยอาจได้รับในอีก 2 เดือนข้างหน้าจะมีความรุนแรงน้อยลงกว่าที่เกิดขึ้นในสัปดาห์ที่ผ่านมา

ยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

หลังจากกรมควบคุมมลพิษจับมือกับกรมอนามัย เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2555 ทั้งสองหน่วยงานได้เดินทางนำยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้การขับเคลื่อนของหน่วยงานในระดับภูมิภาค คือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 1-16 และศูนย์อนามัย 1-12

ภารกิจที่ดำเนินการร่วมกัน ได้แก่

- Clean and Green Cities เมืองสวยใสไร้มลพิษ ร่วมกันทำงานเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของเสียอันตราย และน้ำเสียชุมชน

- การดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล สนับสนุนโครงการ GREEN & CLEAN Hospital และการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation : HA) โรงพยาบาลจะมีมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ตามกระบวนการรับรองคุณภาพ HA การจัดการน้ำเสีย และการรายงานการทำงานจากระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐาน 80 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการขยะติดเชื้ออย่างถูกต้อง หากมีการจัดส่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือบริษัทเอกชนก็จะมีระบบเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Manifest System) และการควบคุมบริษัทที่ดำเนินการหรือรับจ้างกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับกำจัดหรือบริษัทที่มีการจัดการขยะติดเชื้ออย่างถูกต้องตลอดกระบวนการตั้งแต่การรวบรวม เก็บขน จนถึงการนำไปกำจัด โดยไม่มีการลักลอบทิ้ง

นอกจากสิ่งที่จะทำไปพร้อมกันแล้ว ในบางพื้นที่ที่มีปัญหาเร่งด่วนที่แตกต่างกันก็จะร่วมมือกันทำงานในกิจกรรมต่างๆ อาทิ ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือจะพัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพและศูนย์เตือนภัยมลพิษทางอากาศ การจัดการน้ำสะอาด และการสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาฝุ่นละอองจากโรงโม่ จังหวัดสระบุรี การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปาในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งความร่วมมือของสองหน่วยงานจะทำให้มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ลดความเสี่ยงด้านสุขภาพที่มีสาเหตุมาจากปัญหาสิ่งแวดล้อม

ถอดบทเรียนปัญหาหมอกควันภาคเหนือ

(ตอนที่ 1)

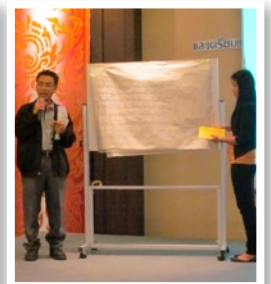
นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานประชุมเชิงปฏิบัติการ ถอดบทเรียนและเตรียมแนวทางการแก้ปัญหาหมอกพิษจากหมอกควันภาคเหนือ 9 จังหวัด ปี 2557 โดยมีนายอดิศร กำเนิดศิริ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทั้ง 9 จังหวัดภาคเหนือเข้าร่วม ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมดังกล่าวมีการนำเสนอข้อมูลหมอกควันและไฟป่า รวมทั้งผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาหมอกพิษจากหมอกควันภาคเหนือ 9 จังหวัด ตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม ถึงวันที่ 30 เมษายน ตามมาตรการ 8 ข้อที่คณะรัฐมนตรีให้นำไปใช้ปฏิบัติ พร้อมทั้งทบทวนผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค เพื่อนำไปปรับปรุงใช้ในปี 2557

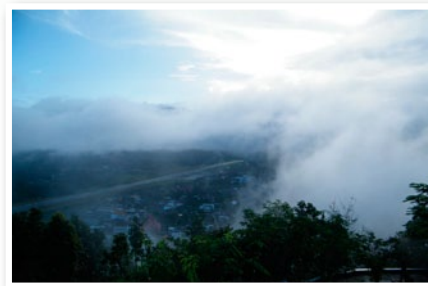
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษกล่าวว่า จากผลการดำเนินงานปี 2556 นี้ พบว่า 9 จังหวัดภาคเหนือมีวันที่คุณภาพอากาศเกินกว่ามาตรฐาน 46 วัน ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีหมอกควันและไฟป่ารุนแรงที่สุด ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน สูงสุดถึง 428 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่เมื่อเทียบกับปี 2555 ถือว่าบรรเทาความรุนแรงของปัญหาได้ 1 ใน 3 แต่หากพิจารณาจากเป้าหมายของรัฐบาลที่ต้องการไม่ให้เกิดการเผาเกิดขึ้น ถือว่าผลยังไม่เป็นไปตามเป้าที่วางไว้ ดังนั้น เพื่อเป็น

การเตรียมความพร้อมสำหรับปี 2557 จึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพูดคุยกันถึงประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการบังคับใช้กฎหมาย การหามาตรการควบคุมการเผาที่เหมาะสม หรือประสานกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อควบคุมการเผาจากนอกประเทศ เป็นต้น ถือเป็นนิมิตหมายอันดี

ที่จะมีการกำหนดแนวทางให้การดำเนินงานในปี 2557 สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ซึ่งหลังจากได้ข้อสรุปจะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการจัดการไฟป่าแห่งชาติ ก่อนเสนอรัฐบาลต่อไป ซึ่งประเทศในอาเซียนเตรียมที่จะหารือเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันและไฟป่าเพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยวันที่ 15 - 17 กรกฎาคมนี้ จะมีการประชุมรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศอาเซียนตอนล่าง ประกอบด้วย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไน และไทย โดยจะหารือกันถึงปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่ส่งผลกระทบต่อภาคใต้ของไทย ขณะที่เดือนตุลาคมจะมีการประชุมเกี่ยวกับปัญหาหมอกควันและไฟป่าของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดอีกครั้ง

ปริมาณฝุ่นละอองเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุดและจำนวนวันที่เกินมาตรฐาน

จังหวัด	ปริมาณฝุ่นละอองสูงสุด (มคก./ลบ.ม.)		จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน	
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556
เชียงราย	471	272	55	29
เชียงใหม่	216	212	18	25
ลำพูน	279	202	24	13
ลำปาง	279	351	33	28
แพร่	233	256	25	27
น่าน	216	270	26	23
พะเยา	279	201	25	17
แม่ฮ่องสอน	368	428	32	37
ตาก*	295	114	12	0
รวม 9 จังหวัด			63	46

หมายเหตุ * จังหวัดตาก ปี 2555 ข้อมูลผลการตรวจวัดระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 23 เมษายน
ปี 2556 ข้อมูลผลการตรวจวัดระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม - 30 เมษายน

ระยองนำร่องต้นแบบเผยแพร่ข้อมูลการปลดปล่อยมลพิษ จากแหล่งกำเนิดสู่สิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ร่วมกับ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) และ องค์การความร่วมมือระหว่าง

ประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) จัดสัมมนา “โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศญี่ปุ่นในการพัฒนาระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษในประเทศไทย ครั้งที่ 3” พัฒนาระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษในประเทศไทย (The Development of Pollutant Release and Transfer Register System in the Kingdom of Thailand : JICA-PRTR) ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 ปัจจุบันพร้อมนำร่องจังหวัดระยองเพื่อใช้เป็นต้นแบบสำหรับประเทศไทย ในการเผยแพร่ข้อมูลการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ สู่สิ่งแวดล้อม ทั้งอากาศ น้ำ และดิน รวมทั้งข้อมูลการนำน้ำเสียและของเสียจากสถานประกอบการไปกำจัด เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูลชนิดและปริมาณมลพิษที่มีการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้วางแผนการจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

โครงการดังกล่าวได้กำหนดสารเคมีที่ต้องรายงานไว้ 107 รายการด้วยกัน และแบ่งแหล่งกำเนิดมลพิษออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) แหล่งกำเนิดประเภท Point Source หรือแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องจัดทำรายงานข้อมูล PRTR ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ อาทิ โรงงานอุตสาหกรรม และแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม

อาทิ โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา (ที่มีห้องปฏิบัติการ) คลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานที่รับบำบัดและกำจัดของเสีย และ 2) แหล่งกำเนิดประเภท Non

Point Source หรือแหล่งกำเนิดมลพิษที่ภาครัฐเป็นผู้จัดทำข้อมูล PRTR โดยใช้วิธีประเมิน อาทิ การเกษตร ยานพาหนะ บ้านเรือน สำหรับอุตสาหกรรมที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อทดสอบกระบวนการรายงานข้อมูลมี 7 ประเภท คือ 1) เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม 2) ยานพาหนะและอุปกรณ์ 3) แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคาร 4) ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐานและผลิตภัณฑ์โลหะ 5) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้า 6) ผลิตภัณฑ์พลาสติก และ 7) ยางและผลิตภัณฑ์ยาง โดยโรงงานข้างต้นต้องเป็นโรงงานประเภทที่ 3 และมีการถือครองสารเคมีตั้งแต่ 1 ตัน/ปีขึ้นไป สำหรับโรงงานประเภทที่ 1 หรือ 2 หรือโรงงานที่มีการถือครองสารเคมีต่ำกว่า 1 ตัน/ปี หรือโรงงานประเภทอื่นๆ นอกเหนือจาก 7 ประเภทข้างต้น จะถูกกำหนดเป็นแหล่งกำเนิดประเภท Non Point Source โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะเป็นผู้ประเมินการปลดปล่อย สำหรับแหล่งกำเนิดประเภท Non Point Source อาทิ การเกษตร ยานพาหนะ และบ้านเรือน คพ. กรอ. และ กนอ. ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อศึกษา สारวตรวจสอบข้อมูลและจัดทำ Emission Factor หรือตัวคูณอัตราการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ต่อไป

คพ. ห่วงปัญหา “คุณภาพอากาศในอาคาร” เตรียมหาแนวทางการจัดการ

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดสัมมนา เรื่อง “คุณภาพอากาศในอาคารสำคัญไหน แล้วจะจัดการอย่างไร” ณ ห้องบอลรูม ซี โรงแรมมารวยการ์เด็น กรุงเทพมหานคร โดยมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ดูแลอาคาร ผู้กำหนดนโยบายด้านอาคาร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้าร่วมการสัมมนาหาแนวทางในการจัดการปัญหาดังกล่าว ให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

นางสาวอาระยา นันทโพธิเดช รองอธิบดี กรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า “กรมควบคุมมลพิษได้ตระหนักถึงปัญหาการจัดการคุณภาพอากาศภายในอาคาร จึงได้ดำเนินการจัดสัมมนา เรื่อง ‘คุณภาพอากาศในอาคารสำคัญไหน แล้วจะจัดการอย่างไร’ ขึ้น เพื่อให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมทั้งหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการมลพิษทางอากาศภายในอาคาร (Indoor Air Pollution & Management) เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการคุณภาพอากาศภายในอาคารให้มีผลสัมฤทธิ์ในการลดผลกระทบจากกิจกรรมของอาคารที่มีต่อคุณภาพอากาศ สิ่งแวดล้อม

และสุขภาพของผู้ใช้งานอาคาร และเพื่อสนับสนุนให้เกิดเป็นอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อไป”

สำหรับปัญหาหมอกพิษที่เกิดขึ้นภายในอาคารส่วนใหญ่มาจากกิจกรรมภายในอาคาร การปลดปล่อยก๊าซหรืออนุภาคขนาดเล็กสู่อากาศภายในอาคาร หรือการระบายอากาศที่ไม่ดี สามารถเพิ่มระดับของสารมลพิษทางอากาศในอาคารให้เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ระดับอุณหภูมิและความชื้นยังส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของสารมลพิษบางชนิด ดังนั้น การจัดการคุณภาพอากาศภายในอาคารที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้มาติดต่องาน การให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาดังกล่าวจึงมีความสำคัญทั้งต่อสุขภาพของผู้ใช้งานอาคารและการช่วยลดปัญหาหมอกพิษที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม

มุกกฎหมาย

เรื่อง : นายจุมพล ชุนอ่อน และนายภาณุพันธ์ สมสกุล ฝ่ายตรวจและบังคับการ

“พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม”

กับการควบคุมการระบายน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

เมื่อปรากฏข่าวเกี่ยวกับปัญหาน้ำเน่าเสียในแหล่งน้ำ ไม่ว่าจะเป็เหตุให้ปลาตายหรือประชาชนไม่อาจใช้ประโยชน์ได้ตามปกติ ผู้ที่ตกเป็น “จำเลย (ทางสังคม)” อย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นในเบื้องต้น คือ โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้เคียง และประชาชนก็ได้เรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องใช้มาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดเพื่อที่จะลงโทษโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อว่าเป็นต้นเหตุของปัญหาดังกล่าว

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ที่หลายคนมักเรียกกันว่า “พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม” เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่เป็นความคาดหวังของประชาชนว่า จะสามารถจัดการกับโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และทันท่วงที บทความโดยย่อนี้จะขอสรุปมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 สำหรับการควบคุมการระบายน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยจำกัดเฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ดำเนินการ ดังนี้

1. มาตรการทางปกครอง

“โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน”

จำพวกที่ 2 และ 3 จำนวน 104 ประเภท (ปัจจุบันโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานมีทั้งสิ้น 107 ประเภท) เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมตามมาตรา 69 ประกอบกับมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมฯ พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นหน้าที่ของ “เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ” ที่จะบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายโดยจำแนกการดำเนินการได้ 2 กรณีใหญ่ๆ ได้แก่

1.1 กรณีโรงงานไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย
เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานก่อสร้างหรือติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรา 70

1.2 กรณีมีระบบบำบัดน้ำเสีย

(1) หากน้ำทิ้งไม่ได้ตามมาตรฐาน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานก่อสร้างหรือติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียได้โดยตรง โดยจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้เป็นผู้สั่งการเสียก่อน หากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการในเวลาอันสมควร เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงจะสามารถออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรา 82 (2)

(2) หากลักลอบปล่อยน้ำเสียและไม่ใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย โรงงานต้องเสียค่าปรับเป็นรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 92 แต่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ออกคำสั่งปรับกับโรงงานเสียก่อน หากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการในเวลาอันสมควร เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงจะสามารถออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานได้ตามมาตรา 82 (3)

2. มาตรการทางอาญา

หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตรวจสอบพบว่า โรงงานที่ต้องถูกควบคุมตามมาตรา 69 ประกอบกับมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมฯ พ.ศ.2535 ไม่มีการจดบันทึกข้อมูลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย หรือมีการจดบันทึกข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือมีการจัดทำบันทึกข้อมูลแต่ไม่ได้รายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีโทษตั้งแต่การปรับไปจนถึงโทษจำคุก ตามมาตรา 104 หรือมาตรา 106 หรือมาตรา 107 แล้วแต่กรณี ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะต้องไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่เพื่อให้เริ่มดำเนินกระบวนการอาญาต่อไป

3. มาตรการทางแพ่ง

หากการระบายน้ำทิ้ง/น้ำเสียของโรงงานก่อให้เกิดปัญหามลพิษสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ หรือเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้เสียหายจะต้องฟ้องโรงงานผู้กระทำความผิดเป็นคดีแพ่งต่อศาลยุติธรรม เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่หน่วยงานของรัฐต้องรับภาระจ่ายจริงในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นตามมาตรา 96 หรือค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปตามมาตรา 97

4. การประสานงานระหว่างส่วนราชการ

นอกจากการบังคับใช้กฎหมายโดยเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเองแล้ว เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษยังมีบทบาทในการประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกด้วย ได้แก่ กรณีโรงงานที่ตั้งใจไม่ทำการบำบัดน้ำเสีย และลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อม เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็อาจจะเสนอความเห็นไปยังผู้มีอำนาจอนุญาตเกี่ยวกับการให้ประกอบกิจการโรงงาน เพื่อให้พิจารณาสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใดๆ ตามมาตรา 83 (1)

คพ. สร้างความตระหนักรู้มลพิษทางอากาศ

นางสุนี ปิยะพันธุ์พงศ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานเปิดการสัมมนาการสร้างความตระหนักรู้ด้านมลพิษทางอากาศ เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านมลพิษทางอากาศ สถานการณ์คุณภาพอากาศ และผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งการติดตามสถานการณ์การตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับสถาบัน Regional Resource Center for Asia and the Pacific (RRC.AP) จัดสัมมนาระหว่างวันที่ 16 – 17 กรกฎาคม ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

กรมควบคุมมลพิษได้จัดตั้งเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของประเทศไทย เพื่อติดตามตรวจสอบ ประเมิน และเฝ้าระวังสภาพปัญหาหมอกพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ มาตั้งแต่ พ.ศ.2535 จนถึงปัจจุบัน และทำการเผยแพร่คุณภาพอากาศให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นสมาชิกของเครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Acid Deposition Monitoring Network in East Asia : EANET) ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 13 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย มองโกเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี สหพันธ์รัฐรัสเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และราชอาณาจักรไทย โดยได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในประเทศไทย เพื่อติดตามตรวจสอบสถานการณ์การตกสะสมของกรดและระดับความรุนแรงของปัญหาจากการตกสะสมของกรด รวมถึงเพื่อเตรียมฐานข้อมูลสถานการณ์การตกสะสมของกรดในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย สำหรับประกอบการตัดสินใจในการป้องกันหรือลดผลกระทบของการตกสะสมของกรดที่มีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ และระดับภูมิภาค รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดต่างๆ เช่น โรงไฟฟ้า อุตสาหกรรมเคมี ฯลฯ

นางสุนี ปิยะพันธุ์พงศ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า “มลพิษทางอากาศที่สำคัญในหลายพื้นที่ของประเทศไทยถูกปล่อยออกมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น มลพิษจากหมอกควันในภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากกิจกรรมการเผาในที่โล่ง มลพิษทางอากาศในเมืองใหญ่และเขตเมืองมีสาเหตุหลักมาจากภาคการขนส่ง ฯลฯ เนื่องจากคุณภาพอากาศของประเทศไทยเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชาชนให้ความสนใจและเกิดความกังวลเป็นอย่างมาก การสร้างความตระหนักรู้ด้านมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพให้แก่ประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้เข้าร่วมประชุมครั้งนี้จะได้รับความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์คุณภาพอากาศ ผลกระทบต่อสุขภาพ และแนวทางการป้องกันและแก้ไข เพื่อให้หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจไปสู่เป้าหมายคุณภาพอากาศที่ดีสำหรับพวกเราทุกคนต่อไป”

เก็บมาเล่า

เรื่อง : กาญจนา สวยสม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

จาก... เอาไว้ดมกลิ่น

กลิ่นเหม็นเป็นหนึ่งในปัญหามลพิษทางอากาศที่สำคัญ เนื่องจากมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากการสร้างความสะดวก รวดเร็ว และรบกวนประชาชน โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ใกล้กับอุตสาหกรรม ประเภทอาหาร พืชผลเกษตร โรงฆ่าสัตว์ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก สัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์อาหารจากแป้ง อาหารสัตว์ เป็นต้น

ในปี 2553 มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสีย ที่ปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยบังคับใช้กับโรงงาน อุตสาหกรรม 23 ประเภท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มี การใช้สารเคมีในการผลิต เนื่องจากการตรวจวิเคราะห์กลิ่น กำหนดให้ใช้จมูกของคนดม ซึ่งเรียกว่า "Panelist" โดยผู้ที่ทำหน้าที่ดมกลิ่นต้องผ่านการทดสอบและขึ้นทะเบียนผู้ดมกลิ่นจาก กรมควบคุมมลพิษ หรือจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือจาก หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2554 มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กำหนดวิธีตรวจวัดค่าความเข้มข้นด้วยการดม (Sensory Test) การขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ทดสอบกลิ่น โดยให้ กรมควบคุมมลพิษดำเนินการขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก เป็นผู้ทดสอบกลิ่น ซึ่งผู้ทดสอบกลิ่นจะปฏิบัติหน้าที่ตรวจวิเคราะห์ ค่าความเข้มข้นด้วยการดมในห้องปฏิบัติการ และต้องดมกลิ่น ให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 24 ชั่วโมงหลังจากที่เก็บตัวอย่างกลิ่น มาจากแหล่งกำเนิด หรือเก็บมาจากในบรรยากาศ

ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้มีการขึ้นทะเบียนผู้ทดสอบ กลิ่นแล้ว 3 ครั้ง โดยได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ที่สนใจและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการ ควบคุมมลพิษเข้าร่วมทดสอบ และผู้ผ่านการทดสอบจะได้รับ การขึ้นทะเบียนบัญชีรายชื่อผู้ทดสอบกลิ่น (Panelists) ของ กรมควบคุมมลพิษ ซึ่งล่าสุดในปี 2556 มีผู้ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทดสอบ กลิ่นทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวนทั้งสิ้น 123 คน และเผยแพร่ในเว็บไซต์ www.pcd.go.th ทั้งนี้ผู้ทดสอบกลิ่นตาม ประกาศฯ มีอายุ 1 ปี และต้องมีการทดสอบเพื่อขึ้นทะเบียนใหม่ ทุกปี เนื่องจากการดมกลิ่นโดยใช้จมูกคนเป็นการตรวจวัดโดยใช้ ความรู้สึกที่สัมผัสได้ ซึ่งค่อนข้างจะมีความละเอียดอ่อน ถ้าหาก ผู้ทดสอบกลิ่นไม่ดูแลรักษาจมูกและอวัยวะที่เกี่ยวข้องให้ดีตลอด เวลา ก็มีโอกาสที่จะสูญเสียการรับรู้กลิ่นที่มีประสิทธิภาพได้ตลอด เวลา

สำหรับการตรวจวิเคราะห์ค่าความเข้มข้นด้วยการดมใน แต่ละครั้งต้องใช้ผู้ทดสอบกลิ่นอย่างน้อย 6 คน ก่อนการตรวจ วิเคราะห์ค่าความเข้มข้นด้วยการดมทุกครั้ง ผู้ทดสอบกลิ่นต้อง ผ่านการทดสอบการดมกลิ่นสารมาตรฐาน 5 ชนิดก่อน แล้วจึงเริ่ม ดมกลิ่นตัวอย่างที่เก็บมาจากแหล่งกำเนิด ซึ่งจะต้องทำการเจือจาง ก่อนอย่างน้อย 10 เท่า ทั้งนี้ในการดมแต่ละครั้งเมื่อมีผู้ตอบผิดให้ ผู้นั้นหยุดการดม ส่วนคนอื่นๆ ให้ดมต่อไปจนกระทั่งไม่มีผู้ตอบ ถูกจึงหยุดการทดสอบดมกลิ่นตัวอย่างนั้น จากนั้นจึงนำค่าระดับ การรับรู้กลิ่นของผู้ทดสอบกลิ่นแต่ละคนมาคำนวณผล แล้วตัดค่า การรับรู้กลิ่นของคนที่ดมได้ดีที่สุดและดมได้น้อยที่สุดออก เหลือเพียง 4 คน สุดท้ายให้นำค่าระดับการรับรู้กลิ่นของ 4 คน มาคำนวณผลตามที่กำหนด จึงได้ค่าความเข้มข้นนั้นนำไป เปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด เช่น ค่าความเข้มข้นที่ริมรั้ว นอกเขตอุตสาหกรรมต้องมีค่าไม่เกิน 15 หน่วย ส่วนค่าความเข้ม กลิ่นที่ริมรั้วในเขตอุตสาหกรรมต้องมีค่าไม่เกิน 30 หน่วย ฯลฯ

วันสิ่งแวดล้อมโลก Think : Eat : Save กับ อยู่ รัศมี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วันที่ 5 มิถุนายน พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงานวันสิ่งแวดล้อมโลก ประจำปี 2556 พร้อมทั้งทรงประทานรางวัลสตรีดีเด่นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรางวัลเชิดชูเกียรติสำหรับแหล่งเรียนรู้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการภายในงาน โดยกรมควบคุมมลพิษได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการเรียกคืนอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ณ รอยัล พารากอน ฮอลล์ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร

รพ.ทส. คนใหม่มอบนโยบายแก่ข้าราชการ

วันที่ 3 กรกฎาคม นายวิเชษฐ เกษมทองศรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รพ.ทส.) เป็นประธานการประชุมผู้บริหารระดับหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชนในสังกัด ทส. เพื่อมอบนโยบายเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่หน่วยงานในสังกัด หลังจากนั้นได้นำผู้บริหาร ทส. เดินทางไปร่วมทูลเกล้าฯ ถวายแจกันดอกไม้และลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ ศาลาศิริราช 100 ปี โรงพยาบาลศิริราช

กพ. จัดอบรมตรวจวัดควันดำ

วันที่ 7 มิถุนายน กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับกองบังคับการตำรวจจราจร ให้ความรู้ใหม่ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การบังคับใช้กฎหมายกวดขันจับกุมยานพาหนะที่ก่อมลพิษทางอากาศและเสียงเกิน

ค่ามาตรฐาน ตามแผนปฏิบัติการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2555 - 2559 ของกรมควบคุมมลพิษ ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจากกรมการขนส่งทางบก กรุงเทพมหานคร โดยมีนายวรศาสน์ อภัยพงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานเปิดการฝึกอบรม

คพ. จัดอบรม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ประจำปี 2556

วันที่ 14 มิถุนายน นายวรศานต์ อภัยพงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานเปิดการบรรยาย การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 แก่เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ ณ ห้องประชุมกรมควบคุมมลพิษ

คพ. ติดตามปัญหาโรงเรียนมลพิษ

วันที่ 12 มิถุนายน กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบคุณภาพน้ำบริเวณคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี ตามที่ประชาชนได้ร้องเรียนปัญหามลพิษผ่านสื่อมวลชน โดยเบื้องต้นพบค่าออกซิเจนในน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยกรมชลประทานและเทศบาลนครรังสิตได้ร่วมให้ข้อมูลในพื้นที่แก่สื่อมวลชน และได้เก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจสอบอย่างละเอียดอีกครั้ง

คพ. จัดกิจกรรมให้ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย

กรมควบคุมมลพิษ จัดกิจกรรมให้ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย ความร่วมมือไทย - จีน หมู่บ้านไร่มลพิษ ณ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และโครงการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่คลองอัมพาง โดยนักเรียนและผู้ปกครองในชุมชนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

“โครงการเรียกคืนอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำ ขาเทียมพระราชทาน
ร่วมบริจาค โดยส่งทางไปรษณีย์ หรือที่กรมควบคุมมลพิษ”

1650

สายด่วน 1650

ปัญหามลพิษ
อุบัติเหตุสารเคมี

- รับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุสารเคมี
- รับแจ้งเรื่องร้องเรียนมลพิษ
- ให้บริการข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น

GREEN SERVICE

“อู่สีเขียว”

คลินิกไอเสียมาตรฐาน

รักษ์รถ ลดโลกร้อน กับอู่สีเขียว
คลินิกไอเสียมาตรฐาน
บริการคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2298 2082-4 โทรสาร 0 2298 2085

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

เรียน